

Załącznik nr 3
do uchwały nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej z oceny realizacji zaleceń

Nazwa kierunku studiów: historia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Gdański

Data przeprowadzenia powtórnego postępowania oceniającego:
27.10.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 163/2020 Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r.	4
3. Charakterystyka realizacji zaleceń i ocena skuteczności wdrożonych działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń	6
4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikających ze zmian przepisów prawa	10
5. Podsumowanie i propozycja oceny spełnienia kryteriów, w odniesieniu do których zostały sformułowane zalecenia wymienione we wskazanej uchwale	11
5.1. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	12
6. Załączniki:	13
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	13

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Igor Borkowski – członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Danuta Konieczka-Śliwińska, ekspert PKA
2. Monika Jeleń, ekspert PKA student
3. Małgorzata Zdunek, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Powtórna ocena jakości kształcenia na kierunku historia prowadzonym na Uniwersytecie Gdańskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną, wizytacja została przeprowadzona w formie zdalnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2018/2019, przyznając uchwałą nr 163/2020 z dnia 7 maja 2020 r. ocenę pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat. Sformułowane w wyniku wizytacji zalecenia o charakterze naprawczym zostały przedstawione w pkt. 2 niniejszego raportu.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem z realizacji zaleceń przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport z realizacji zaleceń, osobami odpowiedzialnymi za konstrukcję programu studiów (koncepcję, cele kształcenia i efekty uczenia się), realizację programu studiów, wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz w rozwoju i doskonaleniu form wsparcia, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, oraz studentami. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim ekspert poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 163/2020 Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ww. uchwale zobowiązało uczelnię do realizacji następujących zaleceń:

w odniesieniu do kryterium 1.

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się:

1. Należy uszczegółowić efekty uczenia się przypisane do zajęć lub grup zajęć tak, by były możliwe do uzyskania przez studentów w ramach realizacji tych zajęć.
2. Należy efekty uczenia się zdefiniowane dla programów studiów mających zastosowanie do studentów, którzy rozpoczęli kształcenie przed 1 października 2019 r. w pełni powiązać z ogólnymi i szczegółowymi efektami sformułowanymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2010 r. poz. 131). Na przykład pokrycia w efektach sformułowanych na poziomie kierunku dla studiów pierwszego i drugiego stopnia nie znajdują określone w standardach ogólne efekty kształcenia z kategorii wiedzy: „posiada wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się” oraz z kategorii umiejętności: „posiada umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań szkoły, w tym samodzielnego przygotowania i dostosowania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów”.

w odniesieniu do kryterium 2.

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się:

1. Należy dostosować treści kształcenia do efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć w celu zapewnienia możliwości osiągnięcia tych efektów przez studentów.
2. Należy dostosować treści kształcenia i formy zajęć na *specjalności nauczycielskiej* na obu poziomach studiów do efektów uczenia się i wymagań sformułowanych odpowiednio w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2010 r. poz. 131) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 poz. 1450).
3. Należy sformułować efekty uczenia się dla praktyk zawodowych specyficzne dla każdej specjalności i adekwatne do celów praktyk oraz odpowiadające im treści programowe, a w przypadku *specjalności nauczycielskiej* dostosować je do wymagań odpowiednio rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2010 r. poz. 131) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 poz. 1450).
4. Należy dostosować narzędzia weryfikacji efektów uczenia się do efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych oraz wprowadzić sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie praktyk pozwalający na ocenę stopnia osiągnięcia przypisanych do nich efektów uczenia się.

w odniesieniu do kryterium 8.

Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia:

1. Należy poddać monitoringowi z udziałem studentów funkcjonowanie systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się, z uwzględnieniem systemu składania skarg i wniosków oraz reagowania na sytuacje konfliktowe oraz zapobiegania różnym formom dyskryminacji.

w odniesieniu do kryterium 10.

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów:

1. Należy przeprowadzać okresowe przeglądy programów studiów i ich realizacji w sposób zapewniający diagnozowanie nieprawidłowości oraz wdrażanie działań naprawczych

3. Charakterystyka realizacji zaleceń i ocena skuteczności wdrożonych działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń

w odniesieniu do kryterium 1.

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się:

Sformułowane w uchwale Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r. zalecenie nr 1 „Należy uszczegółowić efekty uczenia się przypisane do zajęć lub grup zajęć tak, by były możliwe do uzyskania przez studentów w ramach realizacji tych zajęć” zostało przez Uniwersytet Gdański zrealizowane.

W roku 2019 Uczelnia wprowadziła nowe efekty uczenia się dla kierunku historia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, a także zmieniła wzór sylabusu (karty przedmiotu) prowadzonych zajęć. Do końca września 2020 r. wszystkie sylabusy do zajęć na kierunku historia zostały zmienione według nowego wzoru, w którym znalazła się oddzielna rubryka na wpisanie przypisanych zajęciom efektów uczenia się z podziałem na efekty dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (postaw). Dostarczone przez Uczelnię sylabusy zawierają odpowiednie uszczegółowienia efektów uczenia się, odrębnie dla każdego z zajęć z programu studiów i w sposób zróżnicowany, adekwatnie do specyfiki danych zajęć.

Podobnie, zalecenie nr 2 „Należy efekty uczenia się zdefiniowane dla programów studiów mających zastosowanie do studentów, którzy rozpoczęli kształcenie przed 1 października 2019 r. w pełni powiązać z ogólnymi i szczegółowymi efektami sformułowanymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2010 r. poz. 131)” zostało przez Uniwersytet Gdański zrealizowane.

Uczelnia dwukrotnie dokonała zmiany programu studiów na kierunku historia dla tych studentów, którzy rozpoczęli studia na *specjalności nauczycielskiej* przed 1 października 2019 r., czyli przed wejściem w życie nowego standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (uregulowanego rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 poz. 1450). Po raz pierwszy zmiana programu została wprowadzona uchwałą Senatu UG nr 63/20 z dnia 18 czerwca 2020 r., na mocy której do *programu specjalności nauczycielskiej* na studiach drugiego stopnia dołączono w 3 semestrze dwa dodatkowe zajęcia (*psychologia* 15 godz. i *pedagogika* 15 godz.) w formie ćwiczeń, ukierunkowane na uzupełnienie brakujących efektów uczenia się. Zmiana ta objęła studentów, którzy w roku 2019 ukończyli studia pierwszego stopnia i rozpoczęli od 1 października 2019 r. studia drugiego stopnia. Z kolei dla tych studentów, którzy w roku wejścia nowego standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela studiowali jeszcze na studiach pierwszego stopnia wg poprzedniego programu studiów, a dopiero od roku akademickiego 2020/2021 rozpoczęli studia drugiego stopnia – wprowadzono inną zmianę, polegającą na zamianie formy zajęć z *psychologii* i *pedagogiki* na I roku studiów z wykładu na ćwiczenia, a także na przebudowaniu sylabusu do zajęć według zaleceń PKA. Pozostałe roczniki studentów *specjalności nauczycielskiej* na kierunku historia objęła gruntowna zmiana programu studiów zatwierdzona uchwałą Senatu UG nr 48/21 z dnia 17 czerwca 2021 r., a obowiązująca od roku akademickiego 2021/2022, która w całości uwzględnia standardy ministerialne z 2019 r.

Reasumując, wszystkie zalecenia Prezydium PKA w odniesieniu do kryterium 1 zostały przez Uczelnię zrealizowane, co pozwala zaproponować przyjęcie oceny spełnienia tego kryterium po przeprowadzeniu oceny realizacji zaleceń jako: kryterium spełnione.

w odniesieniu do kryterium 2.

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.

Sformułowane w uchwale Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r. w odniesieniu do kryterium 2 zalecenie nr 1 „Należy dostosować treści kształcenia do efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć w celu zapewnienia możliwości osiągnięcia tych efektów przez studentów” zostało przez Uniwersytet Gdański zrealizowane.

W ramach działań związanych ze zmianą wzoru sylabusu do zajęć, która została przeprowadzona do końca września 2020 r., Uczelnia zmodyfikowała także formę zapisu treści kształcenia, dostosowując je do specyfiki zajęć lub grup zajęć. W nowym formularzu sylabusu wprowadzono rubrykę „treści programowe”, zawierającą szczegółowy wykaz treści realizowanych na poszczególnych zajęciach. W przypadku grupy zajęć (np. wykładu i ćwiczeń z tego samego przedmiotu), odrębnie są zapisywane treści dla wykładu i odrębnie dla ćwiczeń. Treści te, choć są powiązane z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku, to jednak nie powielają w prosty sposób zakresu wiedzy czy umiejętności w nich zapisanych, tylko wyraźnie uszczegółwiają je, adekwatnie do specyfiki danych zajęć (zarówno pod względem problemowym, jak i chronologicznym). Analiza dostarczonych przez Uczelnię sylabusów potwierdziła zastosowanie w/w reguł do wszystkich zajęć objętych programem studiów na kierunku historia.

Uniwersytet Gdański zrealizował także zalecenie nr 2 w odniesieniu do kryterium 2, dotyczące konieczności dostosowania treści kształcenia i formy zajęć na *specjalności nauczycielskiej* na obu poziomach studiów do efektów uczenia się i wymagań sformułowanych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2010 r. poz. 131) oraz rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 poz. 1450).

W przypadku studentów rozpoczynających studia przed 1 października 2019 r. Uczelnia dokonała modyfikacji programu studiów, wprowadzając dodatkowe dwa zajęcia z *psychologii i pedagogiki* na studiach drugiego stopnia (w wymiarze 15 godz. ćwiczeń dla każdego z wymienionych zajęć), a od roku akademickiego 2020/2021 na stałe zmieniła formę zajęć z *psychologii i pedagogiki* na studiach drugiego stopnia z dotychczasowego wykładu na ćwiczenia. W sylabusach do tych zajęć usunięto sformułowania budzące zastrzeżenia zespołu oceniającego kierunek w 2019 r. (m.in. nieuprawnione odniesienia do nauk humanistycznych) i wprowadzono brakujące zapisy (m.in. pokrycie efektu z obszaru wiedzy i dwóch efektów z obszaru umiejętności i kompetencji społecznych wskazane w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r.). Z kolei na studiach pierwszego stopnia zreformowano program *specjalności nauczycielskiej*, dostosowując go do wymogów standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z 2019 r. (m.in. wprowadzono ćwiczenia laboratoryjne przygotowujące do praktyki zawodowej z zakresu przygotowania psychologicznego i pedagogicznego, ćwiczenia laboratoryjne służące omówieniu praktyki zawodowej, zróżnicowano zajęcia wchodzące w zakres grupy B, czyli przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, w której znalazły się nie tylko *podstawy psychologii i podstawy pedagogiki i edukacji*, ale także *psychologia dla nauczycieli oraz szkoła i nauczyciel*). W nowej koncepcji kształcenia na *specjalności nauczycielskiej* spełniono także wymagania dotyczące liczby godzin i formy realizacji przypisane do poszczególnych grup zajęć (B - przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, C – podstawy dydaktyki i emisja głosu, D – przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu, E – przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu), rozkładając całość kształcenia w tym zakresie na oba poziomy studiów. Do wszystkich zajęć i praktyk przewidzianych programem studiów przygotowano sylabusy, według nowego wzoru, czyli uwzględniające zarówno wymagane treści programowe, jak i efekty uczenia się. Opisanie wyżej zmiany programu studiów wprowadzono odpowiednimi uchwałami Senatu Uniwersytetu Gdańskiego (nr 63/20 z dnia 18 czerwca 2020 r. i nr 48/21 Senatu z dnia 17 czerwca 2021 r.).

Szczegółowa analiza sylabusów dla *specjalności nauczycielskiej*, dostarczonych przez Uniwersytet Gdański na prośbę Zespołu wizytującego, wykazała jednak pewną niekonsekwencję w sposobie zapisu efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć. Przykładowo w sylabusie do zajęć *szkoła i nauczyciel* w rubryce kierunkowe efekty uczenia się wpisano symbole efektów z rozporządzenia, natomiast w uszczegółowieniu tych efektów z podziałem na wiedzę, umiejętności

i kompetencje społeczne – podano je w zapisie takim samym, jak w rozporządzeniu. Z kolei w sylabusie zajęć *psychologia dla nauczycieli* w rubryce kierunkowych efektów uczenia się znalazły się symbole efektów przypisanych do kierunku, a w uszczegółowieniu – pełny zapis efektów uczenia się z rozporządzenia. Jeszcze inne rozwiązanie przyjęto w przypadku zajęć *podstawy pedagogiki i edukacji*, gdzie w sylabusie zajęć znalazł się efekt uczenia się wykraczający poza standardy zapisane w rozporządzeniu. Tego typu sytuacja utrudnia zorientowanie się w zakładanych efektach uczenia się dla specjalności nauczycielskiej.

Rekomenduje się na ocenianym kierunku:

- ujednotwić sposób zapisu efektów uczenia się dla zajęć na specjalności nauczycielskiej.

Na ocenianym kierunku zostało także zrealizowane zalecenie nr 3 w odniesieniu do kryterium 2, w którym należało „sformułować efekty uczenia się dla praktyk zawodowych specyficzne dla każdej specjalności i adekwatne do celów praktyk oraz odpowiadające im treści programowe”, a w przypadku *specjalności nauczycielskiej* dostosować je do wymagań odpowiednio rozporządzeń z 2012 i 2019 r.

W ramach opisanych wyżej reform programu studiów, a także po wprowadzeniu nowego wzoru sylabusu, wszystkie obowiązkowe praktyki zawodowe zostały szczegółowo opisane w sylabusach, oddzielnie dla każdej praktyki na danej specjalności i z podziałem na poszczególne poziomy studiów. W dokumentacji programu studiów znajdują się zatem sylabusy dla praktyk na *specjalności nauczycielskiej* (praktyka w zakresie psychologii i pedagogiki, dydaktyczna z historii, dydaktyczna z WOS-u – oddzielnie dla studiów pierwszego stopnia i studiów drugiego stopnia), na specjalności *archiwistyka i zarządzanie dokumentacją* (studia pierwszego stopnia), na specjalności *historia w przestrzeni medialnej* (studia pierwszego stopnia) oraz na specjalności *współczesne muzeum* (studia drugiego stopnia). W każdym z tych sylabusów sformułowano zarówno cele kształcenia i efekty uczenia się (z podziałem na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne), jak i odpowiadające im treści programowe. W odniesieniu do *specjalności nauczycielskiej* sylabusy do praktyk zawodowych uwzględniają efekty uczenia się wg standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z 2019 r.

We wszystkich sylabusach do praktyk zawodowych na ocenianym kierunku określono także formę i sposób zaliczenia praktyk, podstawowe kryteria oceny oraz sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się, co było przedmiotem zalecenia nr 4 w odniesieniu do kryterium 2 sformułowanym w uchwale Prezydium PKA z dnia 7 maja 2020 r. Do programu studiów wpisano liczbę godzin praktyk, zaliczenie na ocenę jako sposób zaliczenia praktyk, a także semestr, w którym kierownik danej praktyki dokonuje wystawienia tej oceny. Podstawą do wystawienia oceny z praktyk zawodowych jest pozytywna ocena nauczyciela – opiekuna praktyk wyrażona w opinii, w której wyszczególniono zrealizowane efekty uczenia się zgodne ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z 2019 r. oraz przedłożenie dzienniczka praktyk. Natomiast w odniesieniu do praktyk zawodowych na pozostałych specjalnościach – podstawą zaliczenia jest pozytywnie oceniony dziennik praktyk oraz karta osiągniętych efektów uczenia się (specyficznych dla danej praktyki) potwierdzona przez opiekuna praktyk w instytucji przyjmującej studenta.

Zespół wizytujący zwrócił również uwagę na sposób zapisu informacji dotyczących praktyk zawodowych w programie studiów na kierunku historia, ponieważ informacja o liczbie praktyk i czasie jej realizacji jest wpisywana w tabeli w rubryce „Nazwa przedmiotu”, natomiast w dalszych rubrykach, w których w przypadku innych zajęć podawana jest liczba godzin, znajdują się cyfry „0”. Taki zapis jest mylący. Na tę kwestię zwracał uwagę również zespół oceniający kierunek w roku 2019 i jak wynika z wyjaśnień autorów przygotowujących raport z realizacji zaleceń jest jedynie graficznym rozwiązaniem, możliwym do szybkiej zmiany.

Rekomenduje się na ocenianym kierunku:

- zmianę sposobu zapisu w programie studiów praktyk zawodowych na kierunku historia, przenosząc informacje o liczbie godzin praktyk i terminie ich realizacji z rubryki „nazwa przedmiotu” do odpowiednich rubryk.

Reasumując, wszystkie cztery zalecenia Prezydium PKA w odniesieniu do kryterium 2 zostały przez Uczelnię zrealizowane, co pozwala zaproponować przyjęcie oceny spełnienia tego kryterium po przeprowadzeniu oceny realizacji zaleceń jako: kryterium spełnione.

w odniesieniu do kryterium 8.

Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia:

Uczelnia zrealizowała zalecenie poprzez szereg podjętych działań. Studenci są zapoznawani z procedurami oraz możliwościami zgłaszania skarg, tak aby w ewentualnych sytuacjach konfliktowych bądź w przypadkach dyskryminacji wiedzieli, gdzie można zgłosić problem, aby sytuacja została wyjaśniona i rozwiązana. Student ma możliwość zgłoszenia wszelkich uwag zarówno osobiście, jak i przez starostę do opiekuna roku bądź dyrekcji Instytutu Historii. Dla studentów utworzono również formularz, który jest umieszczony na stronie internetowej Wydziału, gdzie jest możliwość w oficjalny i anonimowy sposób zgłosić swoje opinie czy uwagi dotyczące procesu studiowania. Dodatkowo Uczelnia monitoruje proces kształcenia poprzez anonimowe ankiety oceny zajęć dydaktycznych. Ponadto co roku władze Instytutu przeprowadzają spotkania ze studentami poszczególnych kierunków studiów w celu omawiania spraw studenckich.

Wszystkie te działania wymagają jednak intensyfikacji, gdyż stan faktyczny pokazuje, że zdarzają się sytuacje niepożądane w relacjach między studentami a nauczycielami akademickimi, szczególnie co do wyrażania własnych poglądów, udziału w otwartej dyskusji, w której w ramach debaty akademickiej zagwarantowana jest wolność prezentowania i obrony swojego stanowiska.

Uwzględniając wprowadzone przez Uczelnię działania naprawcze, rekomenduje się: przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat narzędzia, jakim jest formularz internetowy, oraz możliwości, jakie daje on studentom. Sformułowana rekomendacja jest uzasadniona zdiagnozowanym przez zespół oceniający PKA brakiem wiedzy wśród studentów, zwłaszcza pierwszego roku studiów, odnośnie do możliwości wykorzystania tego narzędzia. Rekomenduje się także przeprowadzenie działań wzmacniających postawę otwartości w debacie akademickiej i zabezpieczenia studentów przed presją o charakterze ideologicznym.

Na Uniwersytecie obowiązują ogólnouczelniane procedury mające zapobiegać wszelkim formom dyskryminacji zarówno na poziomie studentów jak i pracowników. Na Uczelni działa Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które koordynuje rozwój systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo przez Rektora Uniwersytetu Gdańskiego został powołany Rzecznik ds. równego traktowania i przeciwdziałania mobbingowi oraz Zastępca Rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania mobbingowi w zakresie spraw studentów i doktorantów. Uwzględniając zdiagnozowaną przez zespół oceniający niską świadomość studentów dotyczącą powołania w strukturze organizacyjnej Uczelni ww. Rzecznika, przyznanych mu kompetencji, realizowanych przez niego działań oraz pytań, problemów i wątpliwości, z którymi studenci mogą się do niego zwrócić, rekomenduje się rozpowszechnienie wśród studentów informacji w wyżej wymienionym zakresie oraz zaznajomienie ich z oferowanymi przez uczelnię formami wsparcia w zakresie przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji.

Ponadto rekomendowanym działaniem było przeprowadzenie wśród studentów badania służącego poznaniu ich oczekiwań co do przedmiotu i formy współpracy z Rzecznikiem.

Wprowadzone przez Uczelnię działania naprawcze pozwalają na przyznanie oceny spełnienia kryterium jako: kryterium spełnione.

w odniesieniu do kryterium 10.

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów:

W odpowiedzi na zalecenie, które znalazło się w Uchwale PKA, Uczelnia podjęła odpowiednie działania naprawcze i w perspektywie ocenianego czasu wywiązała się z realizacji zalecenia. Funkcjonująca w odniesieniu do kierunku historia Rada Programowa podjęła regularną pracę nad przeglądem programu studiów oraz jego doskonaleniem. Rada spotkała się w omawianym okresie stacjonarnie, a następnie pracowała podczas posiedzeń zdalnych, co zostało przez Uczelnię odpowiednio udokumentowane protokołami i zapisami przebiegu spotkań i przyjmowanych podczas obrad uchwał. Rada Programowa dokonała w roku akademickim 2019/2020 przeglądu programu studiów na kierunku historia, rekomendowała zmiany dotyczące oferty specjalności, co zaowocowało wprowadzeniem nowej specjalności od roku akademickiego 2020/2021 - *historia w przestrzeni medialnej*. Jej przygotowanie było bezpośrednio związane z działaniami podjętymi przez Radę Programową. Podobnie rzecz miała się z reformą programową dotyczącą *specjalności archiwistycznej*, dla której wnioski z dyskusji podczas posiedzeń Rady Programowej stały się istotnym środkiem naprawczym. Przegląd programu studiów przyczynił się także do zmian w ofercie zajęć wybieralnych i innych korekt programowych. W roku akademickim 2020/2021 Rada Programowa podjęła także zadania związane z uporządkowaniem obszaru wymagań, organizacji i realizacji praktyk zawodowych na kierunku historia. Wypracowane zostały także rekomendacje dla wprowadzenia do programu studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęć z wykładowych językiem angielskim.

Uczelnia wskazała także, że zadania związane z przeglądem i doskonaleniem programu studiów pozostają w gestii Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Przedstawiła zakres zadaniowy zespołu i wskazała na podejmowane przez zespół działania odnośnie do monitorowania zmian programowych na kierunku historia.

Działania w zakresie przeglądu programu studiów omówione powyżej miały także powiązanie z realizacją zaleceń sformułowanych w poprzedniej ocenie programowej tj. dotyczących uszczegółowienia efektów uczenia się, uporządkowania zasad realizacji praktyk zawodowych, narzędzi weryfikacji osiągania efektów uczenia się sformułowanych dla praktyk zawodowych oraz dostosowania programu studiów w zakresie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela do obowiązującego stanu prawnego.

W związku z powyższym zalecenie dotyczące przeprowadzania okresowych przeglądów programów studiów i ich realizacji w sposób zapewniający diagnozowanie nieprawidłowości oraz wdrażanie działań naprawczych należy uznać za zrealizowane.

4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikających ze zmian przepisów prawa

Uczelnia podjęła liczne działania dotyczące zmian odnośnie do kierunku historia. Najistotniejszymi zmianami w zakresie programowym było uruchomienie od roku akademickiego 2020/2021 specjalności *historia w przestrzeni medialnej*, podjęto współpracę wewnątrzuczelnianą dla zapewnienia obsady specjalistycznych zajęć z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, a także działania pozainstytucjonalne celem włączenia w realizację programu specjalności ekspertów z rynku pracy. Uczelnia wskazała także na działania infrastrukturalne: uruchomienie nowej pracowni komputerowej i zakup oprogramowania profesjonalnego dedykowanego studentom specjalności.

Nastąpiła gruntowna reforma programowa *specjalności archiwistycznej*, której nadano nową nazwę: *archiwistyka i zarządzanie dokumentacją*. W zmienionym programie specjalności większy nacisk został położony na uzyskanie przez studentów kompetencji praktycznych, a także poszerzenie zakresu kompetencji o odniesienie do obszaru instytucji, w których funkcjonuje obieg archiwalny

(poza instytucjami archiwistycznymi sensu stricto). Uczelnia podjęła działania infrastrukturalne, udokumentowane odpowiednimi porozumieniami międzyinstytucjonalnymi m.in. z Podlaskim Urzędem Wojewódzkim w Białymstoku, dzięki czemu ma dostęp dedykowany studentom *specjalności archiwistycznej* do elektronicznych narzędzi zarządzania dokumentacją.

W programie studiów drugiego stopnia kierunku historia od roku akademickiego 2021/2022 znalazły się zajęcia adresowane do studentów, którzy są absolwentami innych niż historia kierunków studiów pierwszego stopnia. Zajęcia mają charakter wyrównawczy, a ich wprowadzenie do programu studiów wynikało ze współpracy ze studentami i zostało wdrożone na ich wniosek.

Uczelnia zintensyfikowała współpracę międzynarodową, co istotne - także w ramach mobilności zdalnej (wizyty online, debaty, warsztaty, wizyty wirtualne m.in. w uczelni partnerskiej Valdosa State University). Wzbogacona została oferta gościnnych wykładów prowadzonych przez badaczy z uczelni partnerskich (m.in. Valdosa State University, Uniwersytet Południowej Danii w Odense, University Michigan-Dearborn, współpraca w ramach Europejskiego Uniwersytetu Nadmorskiego).

Uczelnia rozwija infrastrukturę dydaktyczną pod kątem zajęć z wykorzystaniem narzędzi do komunikacji zdalnej poprzez zakup sprzętu informatycznego, kamer i rozwoju sieci punktów dostępu do internetu.

5. Podsumowanie i propozycja oceny spełnienia kryteriów, w odniesieniu do których zostały sformułowane zalecenia wymienione we wskazanej uchwale

W wyniku powtórnego postępowania oceniającego na kierunku historia stwierdza się, że Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze umożliwiające usunięcie zdiagnozowanych niezgodności i błędów. Jednocześnie wciąż podejmowane przez Uczelnię działania modyfikujące prowadzony proces kształcenia stanowią okazję do przeprowadzenia działań doskonalących, na które zespół oceniający wskazał w rekomendacjach.

5.1. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Ocena stopnia spełnienia kryterium w uchwale nr 721/2019 Prezydium PKA z dnia 19 września 2019 r. kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium po przeprowadzeniu oceny realizacji zaleceń ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

6. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.).

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl